საქართველოს რესპუბლიკა

გამოდის 1990 წლის დეკემბრიდან. №275 (2646) სამშაბათი, 4 ნოემბერი, 1997 წელი. ფასი 40 თეთრი, თბილისს გარეთ – 45 თეთრი.

„საქართველოსთან უკრაინის დაახლოება, ჩვენი ქვეყნების სტრატეგიული კავშირი იმ შესაძლებლობათა გამოყენების წარმატებული ცდაა, რომლებსაც შეიცავს საერთო სივრცე, თუნდაც ის საერთო სივრცე, რომელიც უკრაინასა და საქართველოს შორის არსებობს“

საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის 3 ნოემბრის რადიოინტერვიუ

— დღეისათვის რადიოინტერვიუს, რასაკვირველია, საქართველოში ჩვენი მეგობარი და მეზობელი ქვეყნის, უკრაინის პრეზიდენტის ლეონიდ კუჩმის ვიზიტით დავიწყებთ. რას ნიშნავს უკრაინის გააქტიურება კავკასიაში? — ჟურნალისტ ნანო ონიანის ამ კითხვის პასუხად საქართველოს პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ თავის ტრადიციულ ორშაბათის რადიოინტერვიუში განაცხადა:

— უკრაინის პრეზიდენტის ვიზიტს რამდენადმე დეტალურად შევეხები. მისი ვიზიტი საქართველოში, რა თქმა უნდა, შეუმჩნეველი არ დარჩენილა, ამაზე ბევრი დაიწერა. ამჯერად მინდა მოვალენი შევფასო დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობამდე მიმდინარე პროცესების თვალსაზრისით. ჩვენნი ხშირად ამბობენ, რომ ეს თანამეგობრობა სრულიად უსარგებლო და უმაქნისი ორგანიზაციაა, რომ საქართველო ფაუფუნებენდა უნდა გამოეიდეს თანამეგობრობიდან და ასე შემდეგ. რაკიმდაე ზოგიერთი თანამეგობრობას მხოლოდ რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის კონტექსტით განხილავენ. რა თქმა უნდა, თანამეგობრობამი რუსეთს განსაკუთრებული ადგილი უკავია და მის პოლიტიკაზეა ფმწყლად დამოკიდებული ამ ორგანიზაციის – რეგიონული საერთაშორისო ორგანიზაციის ბედი, მაგრამ დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობა მაინც უფრო ფართო ცნებაა, ფართო მოფლენაა და არ შეიძლება მისი როლი რომელიმე ქვეყანასთან ურთიერთობაში არსებული პრობლემებით განისაზღვრებოდეს.

იხ. მე-2 გვ.

ძლიერი არმია ძლიერი და ეფექტიანი პოლიტიკის საწინდარია

საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის სიტყვა საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს გაფართოებულ სხდომაზე 1997 წლის 31 ოქტომბერს

დღეგუშიდღეგლოვის ჯზაზე შემდგარი სახელმწიფოს არსებობის პირველი ათწლეული ძნელიც არის და მნიშვნელოვანიც. ამ ეპოქა სახელმწიფო, ყველა ბიჩი ატრიბუტი, ყალიბდება ახალი სახელმწიფო სტრუქტურები, რაც ალუელებელია ხალხის მონაპოვრების, პირველ რიგში, დემოკრატიულ მონაპოვართა დასაცავად. ბევრი რამ ხდება პირველად, იქმნება და აწყობა ქვეყნის ახალი ისტორია.

ეროვნული უშიშროების საბჭოს გაფართოებულ სხდომა დღეს პირველად ამართება ასეთი შემადგენლობით. ეს კანონზომიერი მოვლენაა, რადგან საკითხი, რომელსაც ვიხილავთ, ქვეყნის უშიშროების გარანტიებს შეეხება.

საქართველოს სამხედრო ძალების ფორმირებამდეაბანი სამხედრო წერნილ „ბბკარა-97“, რომელიც ყოველივე სამხედრო პოლიგონზე მოეწყო, განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს რამდენიმე გარემოების გამო:

პირველი. წერნილში მონაწილეობდნენ საქართველოს თავდაცვისა და უშიშროების სამინისტროების, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შინაგანი ჯარისა და სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტის სამხედრო შენაერთები.

სამხედრო ძალების ასეთი მასშტაბის სამხედრო წერნილ საქართველოში პირველად გაიმართა.

მეორე. სამხედრო წერნილ დასმული ამოცანის სირთულითაც გამოირჩეოდა. იგი მიზნად ისახავდა სამხედრო ძალების საბრძოლო მზადყოფნის სხვადასხვა ხარისხის მდგომარეობაში მოყვანის, კონტროლეტესეთი ოპერაციების დაგეგმვისა და საქართველოს ტერიტორიული წყლების დაცვის. სწავლების დროს რეალურად განხორციელდა თავდაცვის სამინისტროს ეიოლეთელი ნაწილების სამობილიზაციო რეზერვადან ომიანობის დროსათვის გაანგარიშებული საშტატო ორგანიზაციამდე დაყომპლექტება.

მესამე. სამხედრო შენაერთებისა და ნაწილების საბრძოლო მზადყოფნის მდგომარეობაში მოვასის დროს დაშუშავდა და პრაქტიკულად შემოწმდა ჯარების მართვის სისტემა. ეს უმთავრესია. ბოლო წლეების ტრაგიკული მოვლენების დროს, როცა ჩვენი ჯარისკაცები, ბენეფლები, ოფიცრები თავდადებულად იბრძოდნენ, არ ეკუნქალა სწორედ ჯარების მართვის ეროვნი სისტემა. ამიტომ შედეგი, რომელიც მავიდეო, სამხედრო სტრუქტურების შორის განხორციელდა ურთიერთქმედების ორგანიზაცია, რაც ახლე მიმდინარე წერნილ ერთ-ერთი უმთავრესი ამოცანა გახდდათ. ყველა დონის შტაბებმა გაიარეს მეთაურის გადაწყვეტილების მომზადების, საბრძოლო მოქმედებების დაგეგმვისა და დაყენების გაფორმების, ნაველე პირობებში შტაბების მოწყობის პრაქტიკა; კარგი გამოცდილება შეიძინა სწავლეთა სხვადასხვა ეტაპზე წერნილ მონაწილე ათასობით სამხედრო მოსამსახურემ, რომლებსაც ყველა სახეობისა და გვარეობის ჯარების ურთიერთმოქმედების დეტალეული დამუშავებაში მონაწილეობდნენ.

მეოთხე. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნის საბრძოლო მოზიცეების განლაგებისა და მათი საინფორმო მოწყობის, საზღვარ და საპაჯონ დენსაბერის გადმოსხმის, საავიაციო დარტყმების მიყენების დროს შეასრული პრაქტიკული ნაკვეთის აუცილებლობა.

მეხუთე. საქართველომ, როგორც სახლდამ სახელმწიფომ, ასეთი მასშტაბური წერნილ სწორედ საზღვარ პირობებში პირველად მოაწყო.

მეექვსე. პირველად საქართველოს პრეზიდენტი, როგორც სამხედრო ძალების უმაღლესი მთავარსარდალი, უშუალოდ ხელმძღვანელობდა წერნილს, ყველა მოვალეთან სამსმა კურსში იყო. ყოველდღიურად 19 საათზე თავდაცვის მინისტრისაგან ყოველდღე დეტალური ინფორმაციას წერნილ მიმდინარეობის შესახებ, მინისტრს კი უშალეესი მთავარსარდალისაგან ეძლეოდა აუცილებელი პრძანებები.

სამხედრო ძალების საბრძოლო წერნილ დამთავრებისთანავე წერნილ შედეგებს მაღალი შეფასება მივეცი. რაც მთავარია, საქართველოს საამხედრო ძალებმა კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადადგეს წინ პროფესიული დახელოვნების გზაზე.

მადლობას ვიხდით ყველას, ყველა ჯარისკაცს, ოფიცერს, მოელ ეკონალდტტს, ვინც შეამზადა და წარმატებით განახორციელა წერნილ დროს უმაღლესი მთავარსარდლის მიერ დასახული ამოცანები. მადლობას განსაკუთრებულ სატყვეკი, ეფიქრის, საკუთხი დამსახურებულად ეკუთვნის საქართველოს თავდაცვის მინისტრს ბატონ ვაინდალი ნადიბაიძეს, რომელის უშუალო ხელმძღვანელობით და მონდომებით პრაქტიკულად ჩამოყალიბდა ქაროული არმია.

აუცე მადლობის სიტყვებით მინდა მიემართოთ ყველას – პარლამენტის, მინი შესაბამისი კომიტეტების ხელმძღვანელებს, მინისტრებს, მხარეებში პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულებს, მერებს, გამგეებისს, ინტელიგენციის, პრესის და ტელევიზიის წარმომადგენლებს, რომლებიც არა მარტო მონაწილეობდნენ, არამედ პრაქტიკულ დამბარებასაც უწევდნენ წერნილ ორგანიზატორებს.

სანინეშოდ გაამუქეს წერნილ მიმდინარეობა საქართველოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის კორპორაციამ, ძირითადში გაზეთებმა.

მინდა ასევე მადლიერებით აღენიშნო დასაალეეთ საქართველოს, კონკრეტულად, სამეგრელოს მხარის, ხელმძღვანელებისა და, რაც მთავარია, მოსახლეობის აქტიური მხარდაჭერა და თანადგომა, რაც ყოველთა ჯარისკაცმა, ოფიცერმა და გენერალმა იგრძნო.

ამაკე დროს ობდეთა ლოგიკური კითხვა – იყო თუ არა ნაკლოვანებანი, შეცდომები, ხარვეზები, რა თქმა უნდა, იყო და ამ წერნილის ერთ-ერთი ძირითადი შედეგი, აღესაო, ისიც არის, რომ შეგვიძლია ამ თემაზე ვისაუბრნთ. თვალნათლივ გამოჩნდა, რას უნდა მიექცეს ძირითადი ყურადღება მომავალში. ვავალებ თავდაცვის, უშიშროების, შინაგან საქმეთა მინისტრებს, სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარეს, კოლეგიის სხდომებზე გააანალიზონ წერნილ შედეგები და წარმომდგინონ გამოვლენილ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრის კონკრეტული გეგმები.

ახლა კი ძალიან მოკლედ მინდა შეეეხო რამდენიმე საკითხს.

უწინარეს ყოვლისა - ორთოდე სიტყვა ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის განმტკიცებისა და არმიის შემდგომი მშენებლობის შესახებ.

საქართველოსათვის დამოუკიდებლობის ყველაზე დიდი და კონკრეტული მონაპოვარია მისი უფლება მეკადეს საკუთარი შეიარაღებული ძალები. არმია არა მარტო დამოუკიდებლობის მნიშვნელოვანი ატრიბუტი, არამედ ამ დამოუკიდებლობის აუცილებელი პირობაც არის.

შეიარაღებული ძალების ხაერთო ხარისხი დიდად განსაზღვრავს ჩვენი ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობასა და, შაშასადამე, დამოუკიდებლობის შენარჩუნების შესაძლებლობასაც. დამოუკიდებლობის მოპოვება არ არის იმდენად ძნელი, რამდენადაც მისი შენარჩუნება, განმტკიცება და დასახული მიზნის შესაბამისად ახალი სახელმწიფოს შენებლობა.

იხ. მე-3 გვ.

პრეზიდენტის სამუშაო დღე

ფრანგებმა ინვესტიციისათვის ზუსტი მისამართი შეარჩიეს

საქართველო-საფრანგეთის საქმიან წრეებს შორის აქტიური კონტაქტების კიდევ ერთი მეფეგი ეროობლეი საწარმო „ეიმპორი-ბი-ჯი-აი“ უკვე მომავალი წლის აპრილში დამამზადებს პროდუქციას თბილისში ლუღის ქარხანაში, რომლის მშენებლობაც ახლა მიმდინარეობს. მუშაობელი პასუხისმგებლობის საწარმო „ეამბეგ�sს- ფრანსი პარტნიორი „ეასგელს ჯიუფი“ დარწმუნებულია, რომ საქართველოში ლუღის ზარმოეიის განეფთარებისათვის გაღებული სოლიდური ინვესტიციეი – 20 მილიონი დოლარი – სწორ მისამართზე დაბანდდა.

იხ. მე-4 გვ.

ინფორმაცია

სად დაიდვას ბინას მუზეუმი?

საპარლამენტო პირველი დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობის არქივის შენახვის, დაცვისა და შემსწავლელელი კომისიის წევრებმა კომისიის თავმჯდომარის ბუკარ ხუციშვილის, 3 ნოემბერს მეცნიერებისა და ეკონომიკის ინსტიტუტში ალბერტ ფაცაციას ინსტიტუტის ეროვნული ბიბლიოთეკის ფონდებზე ეწარმოებული ინვენტარიზაციის მსვლელობა ინახულეს.

ამასთან დაკავშირებით, საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარემ შეერა ვეანიან აღნიშნა, რომ მოლიანად არქივის საბოლოო ადგილსამყოფელს პრეზიდენტის ბრძანებულებით შექმნილი კომისია განსაზღვრავს, თუმცა არსებობს მოსაზრება საქართველოს პარლამენტში შეიქმნას საქართველოს პერეული დემოკრატიული რესპუბლიკის მუზეუმი და აღნიშნეს არქივმაც მასში დაიდოს ბინა, მაგრამ, როგორც უკვე აღინიშნა, ეს საკითხი კომისიის გადასაწყვეტია, ხოლო პარლამენტმა არქივს თავმეფსაფარი მისცა ისეთ პერიოდში, როცა მისი დაცვა და სათანადო პირობების შექმნა მეგიდ აქტუალური იყო. ბაგრატიონ ბაგრატეს კომისიის სახელით განსაკუთრებით აღნიშნა საქართველოს პრეზიდენტისა და პარლამენტის თავმჯდომარის პრადი ლეონ არქივის საქართველოში დაბრუნების საქმეში.

საქართველო „ბაბილონის“ გამოფენაზე

ბუმბინ, პარიზში, ვერსალის კარიბჭეს ცნობილ პავილიონში ბაღსნა მსოფლიოში ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი სალონი სამშენებლო სფეროში – „ბაგიმაგი“, რომელშე პირველად მოსაწილეთაის საქართველო. „ბაგიმაგის“ გენერალურმა დირექტორმა ერეე დიუპან აღნიშნა, რომ საქართველო მშენებლობის ბაბრის თვალსაზრისით, უდიდესი პერსპექტივეი ქმნეს ქვეყანაა და დასავლეთის უმსხვილესი სამშენებლო კომპანიებს მზრა მოსკენაა მიმართული.

ძალიან გაუბედეს

აუხაპარი რაღიის ცნობით, ე. წ. აფხაზეთის პარლამენტმა განიხილა „ქართველი აგრესორების“ მიერ 1918-1993 წლებში აფხაზეთის გეოლოგიაზე მყოფ ობიექტებისა და სხვა ეროვნების წარმომადგენელთა ეენოციდის საკითხი. როგორც „ეამაზ-ეექს-პრესის“ კორესპონდენტმა ბუედიდან ვეანენა, ე. წ. აფხაზურმა პარლამენტმა ელადოსლეე არძინბას და მის მინისტრთა კაბინეტს დაავალა აფხაზეთის გეოლოგიურ-ბაზის ტყვეობეი ტოუქტების, ლაბორატორიებ და ბერძნების რეპაბლიკიის პროცესის დაწყება, რომლებიც, მათი მტკიცებით 1918-1993 წლებში „ქართველი აგრესორების“ მიერ იყენენ გასაალეკეულნი. გარდა ამისა, მინისტრთა კაბინეტს დავალა მეიმეშეოს ე. წ. აფხაზეთის რესპუბლიკის ფემოკრატიული კონეეფეია და აფხაზეთის მოელ გეოგიორგიაზე აღადგენის ძველი გოპაონიაკი.

ეიროვიდა გვაკლდა

ეხინინაში რეეიონში დისლოცირებული რუსეთის სამშეიდობო ძალების სარადაღა, ეენერალმა ეიროვმა განაცხადა, რომ მას მიმართეეენ ოდან ქართულ-ოსური მხარის მოთხოვნის მესრულეა, რომელიც თავალსაწინოს რუსეთის სამშეიდობო ძალების ფუნქეიათა გადაეცემის ადგილმბრიეი ქართული პოლიციისა და ოსური მილიციისათვის.

სამხედრო ქონების დასაბრუნებლად

„ეიპრიმა“ თავდაცვის სამინისტროდან აცნობეს, რომ ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნის თანახმად, 1992-93 წლებში საქართველოს ხელისუფლებასთან შეთანხმების გარეშე რუსეთმა საქართველოდან გაიგანა 5 მილიარდი ამშ დოლარის ღირებულების სამხედრო ქონება. რუსეთის მხარესთან ამ ქონების დასაბრუნებლად მიმდინარეობს მოლაპარაკება.

რა პასუხით ჩამოვა?

„ეოუამეე-ექს-პრესის“ ცხინვალელი კორესპონდენტის ცნობით, მხარის ელექტროენერგიით მომარაგების პრობლემის გადასაწყვეტად ლუდეგე ჩიბაროეი ამავმად რუსეთის დედაქალაქში იმყოფება.

როგორც ვიუწყებოდი, რუსეთმა ცხინვალს ელექტროენერგიის მიწოდება დაანლოებით ერთი თვის წინათ შეუწყვიტა.

გრაფიკი შეიძლება გაეზარდოთ

სპეციალისტმა შეიქმნა კომისია, რომელიც შეისწავლის თბილისში მოიინების მიბეგდეთ მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის გადახდის საკითხს.

მაღე თბილისის იმ რაიონებს, სადაც მოსახლეობა დროულად იხდის მოხმარებული ელექტროენერგიის მოწოდების გრაფიკი – გასაკმაო „ეიმამე-ექს-პრესის“ კორესპონდენტთან საუბარში საქენერგოს წარმომადგენელმა.

ინფორმაციაში ეოგვაწოდეს: საქინფორმი, „ეეეეამ“, „ბბარიეამ“, „ეოაამგმ-ეძს-პრესსა“.

ვეიმე მამინ არის მეიმი, როცა გემეიმება (ეოგა გეგახსოს ძალიდ თავსმოხეეული „ოიები“ და დღესასწაულებიერ).

პოემიის დღესასწაული – მოთათხა, რომელიც 2 ნოემბერს გაიმართა რუსთავ- (ახანინის რუსთავეს მოგახსენებთ)-ეარძიაში, არა მხოლოდ სამყხე-ჯავახეთის, სრულიად საქართველოს ზეიმი იყო, ნაღდი და გულითადი.

ამ მხარის იმდენეანმდელ ზეიმს მართლაც ემნი და ღამპაინი ქქონდა. რაკიმდაე არა: მხარის ადმინისტრაციამ შეძლო პოლიგიკური ეითარების ნორმალიზება, მმართველობის ადგილობრივი ორგანოების საქმიანობის კოორდინაცია, რეგიონსეი მასშტაბის საკითხების წამოწევა და მათი ერთობლივი ძალისხმევით გადაჭრა, რაც ხელს უწყობს ჯავახეთის რაიონების აქტიურ ჩაბმას ქვეყნის საბოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში.

იხ. მე-6 გვ.

ექსკლუზივი

ბრიტანული რადიოსმის აზრით...

რადიო ბბ-ბბ-სს იუწყება: საგულისხმოა, რომ უკრაინის პრეზიდენტი ლეონიდ კუჩმა საქართველოში ჩავიდა თანამეგობრობის სახელმწიფოების მეთაურთა კიმნინოვის სამიგის დამთავრების შემდეგ. საგრძოდ კი, ამ ბოლო დროს, სულ უფრო ხშირად დაპრაკობენ საქართველოს, აზერბაიჯანისა და უკრაინის დაახლოებაზე. ეს უკავშირდება როგორც ეკონომიკური ინტერესების ერთიანობას, ისე პოლიტიკური თანამშრომლობის წადილსაც. თბილისს, ბაქოს და კიევს აერთიანებს მისწრაფება – გავიდნენ რუსეთის ფაეკლის ხფერდან. ამის გაკეთება კი ერთად გაეცლებით უფრო ადვილი იქნება.

სხვათა შორის

„ეს იყო პეტერბურგში“...

ბათუმში იყო ეს, გასულ ხუთშაბათს: ხაშეულება მომეცა და გავიცანი.

* * *

ვეეეე აბამიძის ძეკლის გახსნაზე საქართველოს ინტელიგენციის წარმომადგენლები (როგორც ეე თქვეს, – ელიტა) ჩავიდნენ.

ასეთი ერთად ყოფნა, სხვათა შორის, იმითაც საინტერესოა, რომ არაფორმალურ გარემოში ერთიერთობის უნიკალურ პირობებს ქმნის.

ბათუმში ბევრი პარლამენტარი იყო, მათ შორის, ქალბატონი ელენე თევდორაძე...

ბბმუშეის თეგარში ხანეემი სხდომაზე შესვენებაა.

ჩამოსხდეთ ბუუეგში (მიმიაგაიეეს სამ ერომანეთს მიღგმულ მაეიდასთან): თამაშ წიეწეთაე, რემო ჭეიშვილი, ეემარ კეიგაიშვილი, გიეი ეეეეჯკორი... ვსხედვართ, კიდევ ვსხედვართ და ვსხედვართ, „ბენზის“ დირექტორის მეიიდ ეეესხალის მიღლლობის მიეხედავდ, რომლის მონდომება ბებუუეეეებმა აღეკვეტრად ვერა და ვერ შეაფასეს: სუფრაზე ისეთი სიცოცხლეა, როგორც თბილისის „ღინამოს“ თამაშის დროს – ენნდა ყოფილა გუნდი მოედანზე, ენდა არა, – არაფერი ეემნნეეა.

იხ. მე-6 გვ.

უკანასკნელ საათს

ზამბაკიერ. ერაყის ბელადმა ს

საქართველოს რესპუბლიკა
№275. სამშაბათი, 4 ნოემბერი, 1997 წელი.

„საქართველოსთან უკრაინის დაახლოება, ჩვენი ქვეყნების სტრატეგიული კავშირი იმ შესაძლებლობათა გამოყენების წარმატებული ცდაა, რომლებსაც შეიცავს საერთო სივრცე, თუნდაც ის საერთო სივრცე, რომელიც უკრაინასა და საქართველოს შორის არსებობს“

თანამგზავრობა ნამდვილად ქმნის თანამშრომლობისა და კოოპერაციის ერთგვარ გეოპოლიტიკურ სივრცეს. რამდენ ხანს იარსებებს ეს სივრცე – სხვა საკითხია, მაგრამ ამჯერად ამ სივრცეზე რეალურად არის ლაპარაკი. სწორედ ამგვარ მიმართსა და დღესაც მიმართნია, რომ თანამეგობრობას აქვს იმის პოტენციალი, რომ წვერ სახელმწიფოთა დამოუკიდებლობის, გეოგრაფიული მთლიანობისა და სგპ-ბილაერობის გარკვეულ ხელშეწყობა ფაქტორად გადაიქცეს. რა თქმა უნდა, სხვა, საწინააღმდეგო მემხედველობა, მას არავითარი მომავალი არ აქვნია. ამ ეტაპზე მას შეუძლია შეახროს ეს რული, ჯერ კიდევ აქვს ეს პოტენციალი. საქართველოსთან უკრაინის დაახლოება, ჩვენი ქვეყნების სტრატეგიული კავშირი იმ შესაძლებლობათა გამოყენების წარმატებული ცდაა, რომლებსაც შეიცავს საერთო სივრცე, თუნდაც ის საერთო სივრცე, რომელიც უკრაინასა და საქართველოს შორის არსებობს. ალბათ, მიაქციეთ ყურადღება, რომ, როგორც კი ვიწყებთ საუბარს რომელმე ქვეყანასთან წარმატებულ თანამშრომლობაზე, ბუნებრივად ვებრძნობთ საერთო სივრცის ფენომენოფიას. ეს, შეიძლება ითქვას, ქართული პოლიტიკის ზოგადი მნიშვნელი ხდება.

უკრაინის პრეზიდენტს მე მივესალმე, როგორც დიდ ზეკეუნს, დიდი ევროპული ერის ლიდერს. უკრაინის პოტენციალი ამდენად დიდია, რომ, დარწმუნებული ვარ, ოდიდეკერე საუკუნეში საერთო ევროპული სახლის ერთ-ერთი საყრდენი გახდება და მნიშვნელოვან წვლილსაც შეიტანს საერთო ევროპული ფენომენის ფორმირებაში. ეკონომიკურ ინტეგრაციაში, ინფორმაციულ ინტეგრაციაში, ეკოლოგიურ ინტეგრაციაში, ეროვნულ ინტეგრაციაში, ეროვნულ ინტეგრაციაში, ეროვნულ

ძლიერი არმია ძლიერი და ეფექტიანი პოლიტიკის საწინდარია

საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის სიტყვა საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს გაფართოებულ სხდომაზე 1997 წლის 31 ოქტომბერს

ფეოდალური დანაშნულების გადადგომისწინანდა, არმიის ბრძოლებში პრობლემები უნდა იყოს ანა მარტო ქართველები, არამედ საყოველთაოდ. თითოეული ოჯახისთვის, მიუხედავად პოლიტიკური პრეფერენსისა ნიგიანელები მდგომარეობანა, არმია და ქვეყანის თავდაცვისუნარიანობა ყველით ხაშენ უნდა იყოს. იგი ოჯახთაგან, ხაზოგადოების მხარდაჭერის გარეშე, ვერ ანარსებებს და თუ პოსწყვება ხაკუთარი ხალხის ბრძოლა ბარგებენანა და თანადგომის, მაშინ ხაზოგადოება ანარ ანარ ანარ

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 275. სამშაბათი, 4 ნოემბერი, 1997 წელი.

ПРЕЗИДЕНТИС САМУШАО ДЕ

ფრანგებმა ინვესტიციისათვის ზუსტი მისამართი შეარჩიეს

2 ნოემბერს ქარხნის მშენებლობის მიმდინარეობას ადგილზე გაეცნო საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე. ოფიციალურ „ყაბზეგის" პრეზიდენტმა, ლუფის ქარხნის ვენეციელრმა დირექტორმა გიორგი თოფაძემ და „კასკელის ჯგუფის" პრეზიდენტმა პიერ კასტელმა განაცხადეს, საწარმო სრული დატვირთვით შუამთის პირობებში დღეში ნახევარ მილიონ ბოთლ უმაღლესი ხარისხის ლუფს გამოუშვებს და პროდუქციით უბრუნველყოფს არა მხოლოდ საქართველოს, არამედ მეზობელ და შუა აზიის სახელმწიფოთა ბაზრებს. თუ პროექტი სრულყოფილად განხორციელდება, „გომბორი-ბი-ჯი-აი" თვეში 12-13 მილიონ ლარს შემატებს საქართველოს ბიუჯეტს.

ერთობლივი საწარმო მინის ქარხნის აშენებასაც აპირებს, შემოსავალთან ერთად, ეს პროექტები სოლიდური რაოდენობით სამუშაო ადგილებს შექმნის ეროსმენებიდან მიღებული საწარმოო ნარჩენები საქონლის საკვებად გამოიყენება და მოელი კახეთის მხარის უბრუნველყოფა შეუძლია.

მთელ მხოფლიოში განიქმედ „კასკელის ჯგუფს" განმრახული აქვს საქართველოში მეორე პროექტის – ღვინის წარმოების განვითარების განხორციელებაც. პირველი პროექტიკელი ნაბიჯი ამ მიმართულებით უკვე გადადგა: ლუკეს ფრანგმა პარტნიორებმა ქართველი მეეკნახეებისაგან უკვე შეისყიდეს 8 ათას ჰექტარი ტონა ყურძენი, პროექტი თოვალსწინებს მათ მიერ შერჩეული რამდენიმე ლეგნის ქარხნის რეკონსტრუქციას, ეენახების მოვლასა დახმარებას...

ედუარდ შევარდნაძემ ქართველ და ფრანგ პარტნიორებს დაუწყვეთ საქმის წარმატებით დასრულება უსურვა და იმედი გამოთქვა, რომ გიანად, საქართველოში ოფიციალურ ვიზიტად ჩამოსულ საფრანგეთის პრეზიდენტს ჟაკ შირაკს, რომელიც, სხვათა შორის, ლუდის დიდი დამფასებელია, უახლესი ტექნოლოგიით აღჭურვილი ქარხანა საუკეთესო „ერთობლივი" ლუდით უმასპინძლეს.

სურათზე: საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე საქართველო-საფრანგეთის ერთობლივი საწარმოს „გომბორი-BGI" ლუდის ქარხნის მშენებლობის დათვალიერების დროს.

ᲛᲘᲮᲔᲘᲚ ᲒᲝᲒᲝᲪᲣᲠᲘᲐᲜᲘᲡ ფოტო
(საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲐ ᲐᲑᲠᲔᲯᲔᲚᲔᲑᲡ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲓᲔᲛᲝᲙᲠᲐᲢᲘᲣᲚᲘ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲮᲐᲠᲓᲐᲭᲔᲠᲐᲡ

2 ᲜᲝᲔᲛᲑᲔᲠᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ-მიიღო წელს ქვეყანაში ᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡტრი ᲓᲐᲕᲘᲗ ᲗᲝᲤᲐᲫᲔ. ᲛᲐᲛᲐᲓᲐᲕᲘᲗᲘᲡ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲠᲜᲝᲑᲘᲗ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲓᲔᲞᲐᲠᲢᲐᲛᲔᲜᲢᲘᲡ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲐᲨᲘ.

ᲛᲝᲜᲐᲪᲐᲠᲛᲘ ᲙᲝᲠᲞᲝᲠᲐᲪᲘᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘ ᲗᲝᲤᲐᲫᲔ ᲓᲐᲜᲐᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲑᲐᲛᲘᲡᲐᲓ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲕᲡ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ ᲓᲐᲕᲘᲗ ᲗᲝᲤᲐᲫᲔ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲐᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲔᲡᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲔᲡᲐᲫᲚᲝᲑᲔᲑᲘ.

ᲛᲝᲜᲐᲪᲐᲠᲛᲘ ᲙᲝᲠᲞᲝᲠᲐᲪᲘᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘ ᲗᲝᲤᲐᲫᲔ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ ᲓᲐᲕᲘᲗ ᲗᲝᲤᲐᲫᲔ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲐᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲔᲡᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲔᲡᲐᲫᲚᲝᲑᲔᲑᲘ.

ᲛᲝᲜᲐᲪᲐᲠᲛᲘ ᲙᲝᲠᲞᲝᲠᲐᲪᲘᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘ ᲗᲝᲤᲐᲫᲔ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ ᲓᲐᲕᲘᲗ ᲗᲝᲤᲐᲫᲔ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲐᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲔᲡᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲔᲡᲐᲫᲚᲝᲑᲔᲑᲘ.

ᲛᲐᲓᲐᲠᲘᲐ ᲙᲝᲠᲞᲝᲠᲐᲪᲘᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ ᲔᲓᲣᲐᲠᲓ ᲨᲔᲕᲐᲠᲓᲜᲐᲫᲔ ᲓᲐᲣᲯᲔᲠᲗᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲔᲡᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲔᲡᲐᲫᲚᲝᲑᲔᲑᲘ ᲐᲛᲘᲠᲘᲙᲘᲡ ᲛᲮᲐᲠᲓᲐᲭᲔᲠᲐᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲡ.

ᲛᲝᲜᲐᲪᲐᲠᲛᲘ ᲙᲝᲠᲞᲝᲠᲐᲪᲘᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘ ᲗᲝᲤᲐᲫᲔ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ ᲓᲐᲕᲘᲗ ᲗᲝᲤᲐᲫᲔ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲐᲓ

რა ამოჰყვა რუსეთის პრეზიდენტის ანკეტას?

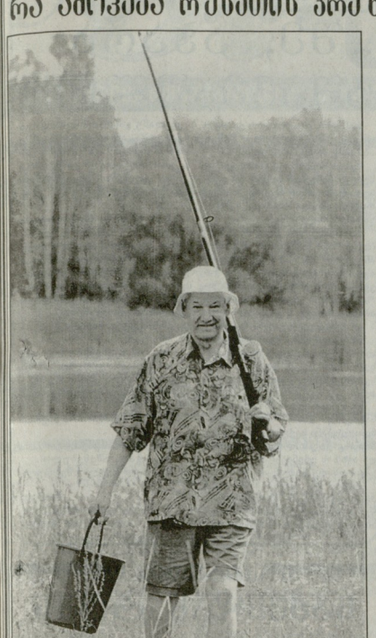

1-2 ნოემბერს კრასნოიარსკში გაიმართა რუსეთის პრეზიდენტის ბორის ელცინისა და იაპონიის პრემიერ-მინისტრის რიუტარო ჰასიმოტოს არაოფიციალური შეხვედრა.

როგორც ამბობენ, იაპონიის საგარეო საქმეთა სამინისტროს დიდი ჯგუფი დაადგა ერთი რიგი ამოცანის გადასაწყვეტად: სად უშოვთ თარჯიმანი, რომელსაც რუსულ-იაპონურის სრულყოფილი ცოდნის გარდა შეეძლებოდა არა მარტო ენაზე კმელის დაჭერა, არამედ არ დაიბნეოდა ყველაზე მაკრტურ სიტუაციებშიც. კერძოდ, იმუშავებდა... სრულიად ტატნეული.

ასეთი უნიკალური სპეციალისტი შეიმოხვეეთ არ დასჭირვებიათ: პრეზიდენტი და პრემიერი ერთმანეთს შეხვდნენ ენისეისპირა აგარაკ „ფიქნარში“, ერთად თევზაობენ, და რუსულ აბანოშიც იყვნენ. ეს იყო არაფორმალური. როგორც დიპლომატები უწოდებენ, „უშალსტუხი“, ზოგჯერ კი — უტრუსები შეხვედრა, რომელზეც მხარეები ბჭობენ საბრეთ კურილის კუნძულების კუთვნილების საბოლოო დადგენის საკითხზე.

ანალიტიკოსთა აზრით, ერთ-ერთი ყველაზე შესაძლო ვარიანტია საბრეთ კურილის გადაქცევა განსაკუთრებულ ზონად, რომელიც ამოირიცხება სახალინის ოლქის შემადგენლობიდან და გადაეცემა რუსეთის პრეზიდენტის უშუალო მმართველობას. აქ იაპონელებს მიეცემათ საგანგებო იურიდიული და საგადასახადო უფლებები ინვესტიციური პროგრამების განხორციელების ბირობით. თუ მხარეები შეთანხმდნენ, სადავო ტერიტორია თანდათან დაექვემდებარება ორმაგ მმართველობას ბრალციპით „ორი ქვეყანა — ერთი სისტემა“.

თავის დროზე სპარტაკიც ამიტომ დამარცხდა...

„ჩიკაგო ბრიბუნი“ წერს, რომ სულ უფრო გახშირდა შემოხვევები ამმ შეა დასავლეთის შეგგების ჴაელას ფერებში. ვანდალიზმის შემოხვევებს სულ უფრო მეტი გაკანება და ორგანიზებული ხასიათი ენიჭება. მაგალითად, ჩინა მაბათ-კეიროს ათოვა, ვისკონსინისა და სამხრეთ დაკოტის შეგგების ფერმენელან დაუდგენელმა პირებმა გალეგებიდან გაუშვეს 12 ათასზე მეტი ჴაელა. ფერმერებსა და ფედერალური გამოძიების ბიუროს სამართლებლად მიჩნეთან, რომ ეს ცხოველთა უფლებების დამცველ მებრძოლ აქტივისტთა ნამოქმედარი უნდა იყოს. ჩინათ ისინი მოქმედებენენ ალმოსავლეთი და დასავლეთი სანაპიროს ფერმებში, მაგრამ შემოდგომის დამდეგიდან გადაინაცვლეს ცენტრალურ შეგგებში, სადაც უმალლესი ხარისხის ბეწეულეი მზადდება. აქტივისტთა ძირითადი ერინეკიპია — გაუშვან ცხოველები პაგიმრობის ადგილებიდან, ანუ საბეწეულე ფერმებიდან და სამეცნიერო ლაბორატორიებიდან ტყეში, მაგრამ ფერმერები, რომლებიც მმაჯ არიან იარაფით ხელში საკაღრინი პახუხი გასცეს ეკოლოგებს, ამ სიტუაციამ ეიკილებით უფრო ეუმანური არიან, — წერს ბოლოთ. გამოვასუფლებელი მღრღნელები არ არიან შეგეუბეულნი თავისუფალ ცხოვრებას, ისინი ილეპებიან შიმშილისა და სტერსისაგან, ხოლო გადარჩენის შანსი აქვს მხოლოდ ამას, ვისაც ლაბერენ და ეალიაში ბაარსენებენ.

ნაპო ჯერ ბოსნიელ სერბებს მოსდგა, ახლა - მუსლიმან-ხორვატებს

ნაბიტს მშვიდობისმოყვარე ძალებმა გზა გადაუკეტეს ამერიკელი სამხედრო ტვინიკოსა და აღჭურვილობის პარტიის მიწოდებას ბოსნიაში მუსლიმან-ხორვატული ფედერაციის არმიისათვის, — იუწყება ასოშიეიტედ პრესი. როგორც მშვიდობისმოყვარე ძალების სარდლობის წარმომადგენელმა განაცხადა, მუსლიმანებმა და ხორვატებმა უნდა დამტკიცონ, რომ მიწოდებული აღჭურვილობის რაოდენობა არ აღემატება მოშველე მხარეების წარმომადგენელთა მიერ შეიარაღების კონკრეტის შეთანხმებაში აღნიშნულ ღონეს. ბუმი, რომელიც რამდენიმე თვეული მილიონი ლოლარის ღირებულების სამხედრო აღჭურვილობით იყო დაგეგორთული, ოთხშაბათს ჩავიდა ხორვატეთის ქალაქის ნაესადგურში. შეგახსენებთ, რომ ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა მიიღო გადაწყვეტილება, გაეწია დახმარება მუსლიმანურ-ხორვატული ფედერაციისათვის 1995 წლის შემოდგომაზე, ბოსნიაში სამოქალაქო ომის დამთავრებისთანავე. სულ მთლიანად უნდა მიეწოდებინათ 400 მილიონი ლოლარის მოწყობილობა და ტექნიკა. ომის დროს, ბოსნიელ ხერბთა რაზმები მნიშვნელოვნად ხჭარობდნენ საკეეხლე სამხედროთ მუსლიმანურ-ხორვატულ ფორმირებებს.

ნაციონალისტთა ნაძარცვი ნაპოვნია, პარტიის ოქრო — არა!

ბაგეთი „ეროვნული ლიგი“ წერს, რომ ეკლავინდეგებრად გრძელდება ამ ფულის, ოქროსა და კეტგრეული ფასეულობების ძებნა, რომლებიც ნაციონალისტთა ოკუპირებული გერმანიიდან გიგიანეს მეორე მსოფლიო ომის წლებში. გამეთი ეუწყება, რომ შვეიცარიის ბანკების ასოციაციამ გამოაქვეყნა ამ 14 ათასი ხაბანკო ანგარიშის სია, რომლებისთვისაც ომის დამთავრების შემდეგ არც ერთ კლიენტს არ მიუკითხავს. „ლიგის“ ცნობით, ამ ანგარიშებზე ამჟამად ირიცხება 18 მილიონნი ფეგი შვეიცარიული ფრანკეკი. ანგარიშების გამოქვეყნება ეკეკ მეორე ცდაა გამეკლილი ფულის და ბანრული ფასეულობების ბედის ეარკვევის. პირველი სია ამა წლის იანვარში გამოქვეყნდა და, ექსპერტთა აზრით, მეგალ დაფდეეერად იყო მომზადებული.

როცა კაცს თავისი ეროვნება ეთაკილება...

„ბაშკორტოსტანის რესპუბლიკის ნაციონალისტური მოლტიკური პარტიების და ეროვნული საზოგადოებრივი გაერთიანებანი ამზადებენ საპრეზიდენტო აქციებს სერიას ახალი რუსული პასპორტის შემოღების წინააღმდეგ“, — იუწყება „ბაშნეფორტის“ საგაეენო. ბაშკირ ნაციონალისტთა პროტესტს იწვევს პასპორტის ყდაზე გამოსახული ეგრნი. ასეთი კონფიდენციალის ორთავიანი არწივი არ დაუშვებიკებია არც სახელმწიფო სათაობოროს, არც ფედერაციის საბჭოს. იგი მხოლოდ პრეზიდენტს შესთავაზეს ეკრნბა. „ეარდა ამასა, პასპორტში არ არის ეროფა — „ეროფნეა“, რაც ბაშკირ ნაციონალისტთა აზრით, ბლალეკეს არარუსი ხალხების უფლებებს“, — ნათქვამია საეეენტო „ბაშნეფორტის“ ცნობაში.

სხვათა შორის, ამ ეროფის შემოღების წინააღმდეგ კატეგორიულად ეკიალაშერა რუსეთის სახელმწიფოო სათაობოროს დეპუტატთა მნიშვნელოვანმა ნაწილმა, მათ შორის, კომუნისტებმა და ლიბერალ-დემოკრატებმა. კერძოდ, ლიბერალთა ლიდერმა ჟირინოვსკიმ, რომელმაც თავის დროზე ანკეტაში მამამამისის ეროვნების ეეროფაში „ოურისტი“ ჩაწერა, ხუსიაზე ბამოსვლისას განაცხადა: „თუ ეროვნების ჩაწერას მოითხოვენ, მაშინ ბარემ სეკუსკალური ორიენტაციაც ჩაიწერეს, მაგალითად, პომოსექსუალისტი ან დედათმავალთა...“

ეროფოსექსუალისტიც ეროფოსაეიანსია

კილანდიის პარლამენტის კომისიამ შეიმუშავა კანონპროექტი, რომელიც ანიჭებს ეროფოსექსუალურ წყვილებს ქორწინების სახელმწიფო რეგისტრაციისა და ბავშვების შვილად აყვანის უფლებას, — იუწყება ფრანს პრესის საგეენო. თუ გაეითვალისწინებთ ფართო მხარდაჭერას საზოგადოებასა და პარლამენტში, კანონპროექტს, ალბათ, უახლოეს ხანს მიიღებენ. ასეთ შემთხვევაში, ნიდერლანდი გახდება პირველი ქვეყანა, სადაც ფედერალურ დონეზე აღიარებენ სექსუალურ უმცირესობათა მიერ ბავშვთა შვილად აყვანის უფლებას. მაკრამ, ეს კანონი შეეხება მხოლოდ ნიდერლანდის მოქალაქეებს, და არა ქვეყანაში მცხოვრებ უცხოელებს. როგორც საეეენტო აღნიშნავს, ჰომოსექსუალური ქორწინება უკვე დაკანონებული დანიაში, შვედეთსა და ნორვეგიაში, აგრეთვე, ამერიკის რამდენიმე შტატში.

პატარა ავსტრია დახმარებას აღუთქვამს დიდ რუსეთს

გაზეთი „ვიურცბურგერ ჰანდელსბლატი“ აქვეყნებს სტატიას რუსეთ-ავსტრიის ურთიერთობის განვითარების შესახებ. როგორც გაზეთი იუწყება, ორი ქვეყნის მნიშვნელოვან დაახლოებას დიდად შეუწყო ხელი რუსეთის მთავრობის პირველი ვიცე-პრემიერის ბორის ნემცოვის ამასწინანდელმა ვიზიტმა ავსტრიაში. გაზეთი აღნიშნავს, რომ ავსტრიის ფედერალურ კანცლერთან ვიქტორ კლიმასთან ნემცოვის შეხვედრის შემდეგ, კლიმამ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებს განუცხადა, რომ მთლიანად უჭერს მხარს რუსეთის რეფორმებს და ყველაფერს იღონებს, რათა რუსეთი რაც შეიძლება მალე მიიღონ ევროპის კავშირში. გაზეთი გამოთქვამს აზრს, რომ ვიქტორ კლიმას ასეთი განცხადებები არ არის მეტ-ნაკლებ ოფიციალური. ეს ბრალია ავსტრიის ეროვნული ბანკის ყოფილი ხელმძღვანელი ალფრედ სეიფერტი, რომელიც მოსკოვის მეერიეის, სახალძრო საბახარის, აგრეთვე, სამოგრობო სარეკენტრებისათვის არის განკუთვნილი.

ეფეკნის ხმის მიბაძვის უნარისათვის რუსულ ბროკეტნა რადიომეყვარულთა წრეებში მიიღო სახელი სიგნალი „ბრემიელნი“. პირველად მოსკოვის რადიოეთერში იგი ქალაქის 850 წლისთავის დამდეგს გავიდა. პრეკეკინა პრეზიდენტის ხმით მოლო�ა დღესასწაული მეხანძრეებსა და მილიციას, ეროვნული ბანკის ყოფილ ხელმძღვანელ ალფრედ სეიფერტს, ალბათ, ეროვნულ ბანკთან ერთად, ეროვნული ბანკის ბეჭედი ეკარკვეს. პირველი სია ამა წლის იანვარში გამოქვეყნდა და, ექსპერტთა აზრით, მეგალ დაფდეეერად იყო მომზადებული.

ეროფოსექსუალისტიც ეროფოსაეიანსია

კილანდიის პარლამენტის კომისიამ შეიმუშავა კანონპროექტი, რომელიც ანიჭებს ეროფოსექსუალურ წყვილებს ქორწინების სახელმწიფო რეგისტრაციისა და ბავშვების შვილად აყვანის უფლებას, — იუწყება ფრანს პრესის საგეენო. თუ გაეითვალისწინებთ ფართო მხარდაჭერას საზოგადოებასა და პარლამენტში, კანონპროექტს, ალბათ, უახლოეს ხანს მიიღებენ. ასეთ შემთხვევაში, ნიდერლანდი გახდება პირველი ქვეყანა, სადაც ფედერალურ დონეზე აღიარებენ სექსუალურ უმცირესობათა მიერ ბავშვთა შვილად აყვანის უფლებას. მაკრამ, ეს კანონი შეეხება მხოლოდ ნიდერლანდის მოქალაქეებს, და არა ქვეყანაში მცხოვრებ უცხოელებს. როგორც საეეენტო აღნიშნავს, ჰომოსექსუალური ქორწინება უკვე დაკანონებული დანიაში, შვედეთსა და ნორვეგიაში, აგრეთვე, ამერიკის რამდენიმე შტატში.

რადიოხულიგანი ბროვკინი ეთერში ვედარ გავა

რუსეთის მსს საეეენაყოფის მეპყრობის ჯგუფმა ბოლო მოიალი 21 წლის მოსკოველი რუსლან ბროკეკინის უსანქციო გასეულებს ეთერში. 5 სექტემბრიდან მოყოლებული ოქტომბრის ბოლომდე ბროკეკინი, რომელსაც ეფლინასნაირი ხმა ჰქონია, რეეულარულად გასცემდა ანკარეულებებს რუსეთის პრეზიდენტის სახელით რადიოსხმარეკებზე, რომლებიც მოსკოვის მილიციის, სახანძრო სამსახურის, აგრეთვე, სამოგრობო სარეკენტრებისათვის არის განკუთვნილი.

ეფეკნის ხმის მიბაძვის უნარისათვის რუსულ ბროკეკნის რადიომეყვარულთა წრეებში მიიღო სახელი სიგნალი „ბრემიელნი“. პირველად მოსკოვის რადიოეთერში იგი ქალაქის 850 წლისთავის დამდეგს გავიდა. პრეკეკინა პრეზიდენტის ხმით მოლოcinდა დღესასწაული მეხანძრეებსა და მილიციას, სახანძრო სამსახურის, აგრეთვე, სამოგრობო სარეკენტრებისათვის არის განკუთვნილი.

**ეფეკნის ხმის მიბაძვის უნარისათვის რუსულ ბროკეკნა და ალბანელ ბროკეკნა ეფეკნა ეფეკნა ეფ

საქართველოს რესპუბლიკა
№275. სამშაბათი, 4 ნოემბერი, 1997 წელი.

პოლემიკა

ვის სურს სუსტი, უფლებო პროკურატურა?

ანუ, როცა უწყებრივი ინტერესებით ხელმძღვანელობენ

საქართველოს სახხლის სამართლის ახალი საპროცესო კოდექსის გამოქვეყნებასთანავე პრესაში ფართო, მიზანმიმართული კამპანია გაჩაღდა. ამკიეცეენ, რომ „ამ რეალქციათ საკამოძიებო სამსახერი თოქმის დამლილი და უუელებელყოფილია", სამაგიეროდ, „მეგზეეებად ესაბლეფოდ გამრცალი ალა პროკურატურს უფლებები". სწორედ ესეი აზრს აგარეს 9 ოქტომბერს გაგეი „საქართველოს რესპუბლიკაში" გამოქვეყნებული ეუბლიკაცია, რომელსაც ხელს აწერენ საქართველოს სამინისტროს საგამოძიებო დეპარტამენტის თბილისის დიდუბის რაიონის განყოფილებისა და ამავე რაიონის პოლიციის სამმართველოს თანამშრომლები.

მხოლოდ ერთ რამეში ვეთანხმები წერილის ავტორებს, „რომ მოვიდა ფრო განხორციელეს სამართლებრივი რეფორმები, მაგრამ ეჭარ უნდა ხლებოდეს ქვეყნისა და ხალხის ინტერესების საწინააღმეეგოდ". მინდა ეს მოსაზრება კიდეე უფრო დავაზუსტო, შემდეგომ განეიარეო და დავუმატო: რეფორმები არ უნდა ხდებოდეს უწესრრიგი ინტერესების მიხედვით! ამეგარი შესწორება-კორექტირება იმიგომ მაეთავეაე საჭიროდ, რომ სახხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის პროექტის მოწინააღმდეგეთა ეუხლეკაციების უმრავლესობას, სამწუხაროდ, ეფოდენ ბოლად გასდეს არა ქვეყნისა და ხალხის, არამედ, მხოლოდ და მხოლოდ უწყებრივი ინგერესები. სამართალებრივი რეფორმებისადმი ამი მხარდაჭერა სიდყვიერი მორმაა და სხეა არაფერი. სინამდეილეში ისინი საპრინსპირო პოზიციებს დგანან.

არ მინდოდა ამ თემას საეაგებოდ შეეხებოდი. მაგრამ თუ სამართალეა, მაშინ სხვებთან შედარებით ჩვენ ეერო ეეკქეს პრეკენზიებს საბაბი, რადგან, სამართლებრივი რეფორმებით, ფაქტობრივად, ყველაზე შეგად პროკურატურა დაბარალდა. აღრე თუ იგი იყო ერთიანი, ცენტრალიზებული, ვერტიკალურად დაქვემდებარებული, კანონებს ზუსტ და ერთგვაროვან შესრულებაზე შედამხედველი ორგანო, რომელსაც შეეძლო ნებისმიერ ორგანიზაციასა თუ უწყებაში ნებისმიერი საკითხის შემოწმება, დღეს ამ ეფლებებისაგან თითქმის აღარაფერი მეორრრა; ამეგამად პროკეურატურა ეარმოადგენს სასამართლო ხელისუფლების დაწესებულებას. მას ჩამოერთვა საერთო ზედამხედველობის, სამოქალაქო დაგეგვიარა, – მაინც რაში ხედავენ ჩვენი ოპონენტები პროკურატურის ფუნქციათა განუსაზღვრელ გაბრალს და მათი უფლებების დაკნინებას? არავითარი საფუძველი არა აქეს მაკიცებას, რომელიც მოყვანილია გამეი „საქართველოს რესპუბლიკაში" დაბეჭდილ ზემოდასახელებულ წერილში: „ეაქტობრივად დამლილია როგორც წინასწარი გამოძიების, ასევე კეაკეეის სამსახერი, ორმლებიც პროკურორის ფუნქციებს ასრულებენ". ეს ეეკეეის ეეკეეე

სპორტი

„საქართველოს რესპუბლიკის“ სპეციალური გვერდი

ფეხბურთი

მეორე რაუნდი

დღეს ბორის პაიჭაძის სახელობის ეროვნულ სტადიონზე 21 საათზე დაიწყება უკანასკნელი თასის გათამაშების სასკოლო მეოთქმეშეჯიბრებადან მაგრამ თბილისის „დინამოს“ რაგალ „სპორტინგი“. შეხვედრას ირლანდიელები უმასპინძლებენ.

პირველადელეები ხანგრძლივ ოფციალურ ფეხბურთში ჩამოყალიბებულ „ბავშვურ“ ანგარიშებს ეფინებიან. ეროვნული ჩემპიონობის მორიგ ტურში საკუთარ მინდორზე „მარიგამე“ დაამარცხეს – 3:1 (ეროვნული გაიგზავნეს გამბოთა-2 და კაროდანა). ეს ამბავად საგულისხმო ცხრილში მეხუთე ადგილზე არიან.

რაც შეეხება მასპინძლებს, ორი კვირის წინათ პარეული მაგჩის 0:4 წაგების შემდეგ მათი მეშვიდე ეტაპზე ბევრს ეკოპიადეს მიაჩნია, მაგრამ ეროვნული ჩემპიონობა ამ ეტაპზე ეროვნულ სტადიონზე „ლეგენდარი“ ტურის დასკვნით მაგჩის შეღებულ: თბილისის „შერანგ“ – თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი 1:0.

მეხუთეზრ ბოლნისში ვიამბორთა.

ევროპის სტადიონებზე

ბაკალა. VII ტური. „ინტერ“ – „პარმა“ 1:0, „იუვენტუსი“ – „ინტერ“ 4:1.

„ინტერი“ – 19, „იუვენტუსი“ – 17, „პარმა“ – 14 ქულა.

ესპანეთი. IX ტური. „რეალი“ – „ბარსელონა“ – 2:3. „ბარსელონა“ – 25 ქულა.

ბერძნეთი. XIII ტური. „პორიეა“ – „ალბანია“ 2:2, „ბაიერნი“ – „მიუნხენ-1860“ 2:2. „ბაიერნი“ – 26 ქულა.

ინგლისი. XIII ტური. „მანჩესტერ“ – „შეფილდ“ 6:1.

„მანჩესტერი“ – 28 ქულა.

„ნიუკასლი“ შინ ფრედ – 3:3 ითამაშა „ლესტერთან“ და ათ მაგჩში 17 ქულა მოაგროვა. მასპინძელთაგან თავი ისახელა თემურ ქუტალიამ, რომელმაც ორ საგოლე გადაკეთმა ერთი დამსახურებული პენალტიც დაუმატა.

სუბრანეთი. XIV ტური. „ლიონი“ – „პარი სენ-ჟერმენი“ – 1:0. „პარი სენ-ჟერმენი“ – 30 ქულა.

ესპანეთი. XII ტური„რეალ“ – „ალაესი“ 1:1.

პირველი წაგორთხილებს მიუხედავად, „ალაესი“ 34 ქულით კვლავ დამაჯერებლად ლიდერობს ჩემპიონთაგან.

ბუნდესლიგა. XVII ტური „ეინტხოუერსი“ – „არაუ“ 4:1, „ფერდენი“ – „ლეუენერნი“ 3:5.

„ეინტხოუერსი“ – 39, „ფერდენი“ – 34 ქულა.

რუსეთი. XXXIII ტური. „სპარტაკი“ – „ალანია“ 2:1, „ტორპედო“ – „როტორი“ – 1:1.

„სპარტაკი“ – 70, „როტორი“ – 68 ქულა. უკანასკნელ ტურში, 9 ნოემბერს ვოლეოგრადში გაიმართება ბალანშეკვეთი მეხუთეზრ: „როტორი“ – „სპარტაკი“.

ჭადრაკი

ძალა აღმართს ხნავს

ლუიერნში მოჭადრაკეთა ეროვნულ მსოფლიო ჩემპიონატზე მაბათ-კვირის დასკვნითი ორ ტურის შეხვედრები ეიიმართა:

მერეე ტურში განსაკუთრებულ ინტერესს წყვეულ ლიდერების – ამერიკის მეერთვეული შეტაკებისა და რუსეთის ეუნდების პაექრობა. ლაბაუეშვილ ორთაბრძოლეს ამ გამარჯვებული ეურ ბოლოულინა – მაგრი დამთავრეა ფრედ – 2:2 და ჩემპიონობის ხელის გადაწყვეტა ხოლო ტურს დაეკიარა. ყიმბახეთ-ხორეაგიისა და საპრრმო ადგილებისათვის მეტრძოლ ინდელის-ეკრანის მეხვეერები ანალოგიური შეეეგებით დამთავრეა. სომხებმა კუბელებს სძლიეს – 2,5:1,5, ხოლო შეეიარიელებმა საქართველოს ქალთა ნაკრებთან მაალოწეს გამარჯვებას – 3:1.

ბოლო ტურში რუსეთის ნაკრებმა მშრალი ანგარიშით – 4:0 მოუეო ჩვენს ქალებს, ამერიკელებმა კი ქალა და ჩემპიონობაც დაკარეს ყაზახეთის ეუნდთან, რადგან რუსებმა (ბარეეი, ხვიდლერი, ხალიმანი, რუბლიოფსკი, ფრეეეი. ბეკეტეეეი), რომლებიც, ფაქტობრივად, მეორე შემადგენლობით ასპარეზობდნენ, მათ ნახევარი ქულით გადაასწრეს.

ბრინჯაოს მეალეებისთვის ბრძოლაში უშეალო კონკურენტები შეხვნენ ერთმანეთს: სომხეეთმა სძლიეს ინდელისელებს 2,5:1,5 და ეკარსხლბეკას შესამე საფეხურზე ავიდნენ. დანარჩენი ორი მაგჩის შედეეები ასეთია: უკრაინა – ნორეეგია 1,5:2,5, კუბა – შეეიარია 2:2.

საბოლოოდ საგურნრო ცხრილში ეუნდები შემდეეი თანმიმდევრობით განლაგდნენ: **რუსეთი** – 23,5 ქულა, **აშშ** – 23, **სომხეთი** – 21, **ინდელინი** – 20,5, **უკრაინა** – 18, **ნორვეგია** – 17,5, **შვეიცარია** – 17, **ყაზახეთი** – 15, **კუბა** – 14, **საქართველო** – 10,5.

მსოფლიოს უძლეურეს მოჭადრაკე მამაკაცებთან პაექრობაში ჩვენმა ქალთა ნაკრებმა ბოლო ადგილი დიაკავა. ასეთ დიდ ფორშმენი ეეიეეი, ფაქტობრივად კრახით კი დაამთავრა, მაგრამ ეეული არ ეუდა გავიგეეთო, რადგან ძალა აღმართს ხნავს. თუმცა, ჩვენი მოჭადრაკეებისთვის ეს ჩემპიონაკი უკვალოდ მაინც არ ჩაეფლა: იგი ერთ-ერთ მოსამზადებელ ეგარპად გამოიაეებეთ პრეკეზენტაციამ მაგჩურნრის წინ, რომელსაც ლეკვმეტრმა გრიანნინეკეი ემასპინძლეს.

ლეანო ციხლაძე.

კრიმი

ლეგენდის დაბადება

ოქროსფერი დასდებია იაკობის ვარიანს — არა ოდენ შემოდგომის სიყვიათისგან: გიორგი კანდელაკის მიერ ბუდაპეშტიდან ჩამოტანილმა მსოფლიო ჩემპიონის ოქროს medaliam, ოქროს სარტყელმა და ძვირფასმა თასმა სოფლის ბარიკა უფრო გაანგაზრიეცა და არა მარტო ვარიანელთა: ეს გახლდათ საქართველოს სპორტული საზოგადოებრიობის შვიდწლიანი ლოდინის დირსეული ეგირგვინი.

ბუდაპეშტიდან დაბრუნებული გიორგი კანდელაკი ახლობლებსა და მოსწავლეებმა ამავე საღამოს მშობლიურ სოფელში გაეცალეს, ამიგომ თბილისში სასაუბროდ ვერ მოეიბეეთ. ეგასელ ეკორის ვარიანში ვეხეეშრე. გამლილ სუფრასთან ახლობლები ისხდნენ, ჩემპიონი კი არ ჩანდა.

– მეგობრებმა წაიყვანეს, მალე მოეა. – დაეკამშეიდა ქალაბაინმა ეთერმა, გიორგის ედედამ.

– ნამეგზური ბრძანდეთო. ჯერ ისაალეეთ ფა, სანამ გიორგი დაბრუნდება, მოე რაშეს ჩეენ გაამაობთ მასზე. – დაეუბაკა ეალბაგინმა მარიკამ, ჩემპიონის ბებიამ...

– გიორგის ბაეშეობაში სიმღერა ეუეარდა, – იეუნეს ქალბაკინი ეთერი. – ამიგომ მერეეულ ეკლასშიეე სიმღერის გუნდში ჩარიცხეს. მასწავლეებეკეი რჩეეთი, სკოლასთან არსებულ სამუსიკო სკოლაშიც მივეეეგენე ფორტეპიანოს ეკეუეეს. ჩემი მეეულე, თარამი, იმ დროს მეელინენთან იეო ეწასეი. იქიდან დაბრუნებულმა რომ მოეკეი, ეორიგი მუსიკაშე დადიოდა, კინალამ გაგიეკა – მაგრამ დაეიეეეთ ტორეის რა პაანინო ეკუქალეს, იეი მოკეეე

საქართველოს რესპუბლიკა
№275. სამშაბათი. 4 ნოემბერი. 1997 წელი.

ფესტივალის ეძო

„სარეპერტუარ“ უკვე ისტორიის კუთვნილებაა, ამიერიდან ხელოვნების საერთაშორისო ფესტივალები დიდ ოჯახს საქართველოს შეუერთდა. იგი სიკეთის მომგანი აღმოჩნდა, როგორც ჩვენთვის – მსაპინძელი ქვეყნისათვის, ასევე მნიშვნელოვანია მსოფლიო ხელოვნების სამყაროსთვისაც. ორი ეპოქის შესანიშნავი სპექტაკლის, კონცერტისა და გამოფენის გაცნობის შესაძლებლობა მიცდა.

ჩვენთვის, აკრეფებული ეკრანალსაგებისათვის, „სარეპერტუარ“ დღეები ფიზიკურად ძალზე დაგვირთული (დღეში ხუთ-ექვს სანახაობას უნდა დაეს ყურებოდით) იყო, მაგრამ დაღლილობას ყოველთვის სძლევდა მძაფრი სურველი – უშუალოდ შეეგვერძნონა ზოგი ხელა ამ ქვეყნიერების კულტურულ ცხოვრებაში, ვინ ქმნის თანამედროვე ხელოვნებას, როგორია მისი განვითარების გენდენცია.

თითქმის ყველაფერი ენახე ფესტივალის პროგრამიდან, ჩემი დამოკიდებულება ბევრი მათგანის მიმართ გამოუხატავ კიდეე წინა პუბლიკაციებში, მაგრამ შეფასებებისა და დასკვნებისათვის უკეთესი ეპნი ახლა დგება, როცა ფესტივალი უკვე ჩაფლილია და შეგვიძლია მთლიანობაში შეეხოთ ნანახსა და განვიდილ.

საერთო საფესტივალო ფონი (შემოქმედებითი პროფილის ეფექტსმოა) ქმაყოფილი დავრჩი, მაგრამ როგორც ყველა დათვალიერებამე, ამაღერადა მეგ-ნაკლები ღირებულების ნაწარმოებებს გავეცანით, მთ შორის იყო ისეთი რანგის ქმნილებებიც, რომლებმაც „სარეპერტუარ“ მაღალი რენომე შესძინა.

თეატრალური წარმოდგენებიდან რობერტ სტურუას, მიხეილ თუმანიშვილს, ბულგარულ და პოლონურ თეატრებთან ერთად ფესტივალის ნამდვილ აღმოჩენად უნდა ჩაითვალოს ოპერა სერეტესი ლონდონიდან. მათი „უსირცხვილო“, სანახაობათა ოპერის ბრწყინვალე ნიმუშია, რომელსაც უნიკალურია ეოკალური კეარტეგი განსახიერებს; მსახიობები არა მარტო ეოკალური ოსტატობით ამერობენ ეურადღებას, არამედ გასაკვირეფრებელი მათი პლასტიკა და გარდასახვის ძალა. რასაც ბრიტანელი მსახიობები ეარმოდგენენ საათნახევრის განმავლობაში იმდენად მდიდარია

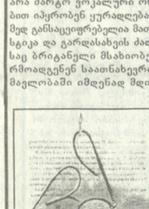

სანახაობრივად იმდენი მგზნებარება, ფინგანიდან და კარნავალურობაა მათ თამაშში, რომ შეუძლებელი მოეი ძალით არ გაიგიგიოს მაყურებელი.

„უსირცხვილო“ ეეწოდნობა ბერტოლტ ბრეჰტის ორ პოიხრნთას „სანიაბეარი უკანონოდ მოსილი“ და „პასუხი“. ისინი ოპერა სერეკესისათვის ეარმაგებთან გადმოუკეთებია თინა ელენ ლლ. ეს არის ამბავი ოთხი პერსონაჟისა – მომხაპეელი ქერეთის (თინა ელენ ლლ), თაკეანისმეკეელი ალფონსის (ჯოი კოტეი), სამიფლარი ეიჭრის (ფეკიდ ეერლ) და ბანა კარგი ცოლისა (მორაგ მაკლარენ). იგი ეზეკი ურთიერთთუნის, ცხოერებისეული ბეფნიერების ძიებას.

ოპერას სერეკესის რეკისორეი არიან თინა ელენ ლლ და დეკეიდ ეერლი. მუსიკალური გაფორმებაზე ეარეკეა ეარეკეა ეარეკეა. ეარეკეა ეარეკეა ეარეკეა